

Олон нийтээс цахимаар ирүүлсэн саналын товчоо

№	Иргэний нэр, цахим хаяг	Ирүүлсэн санал
1	Б.Отгонзаяа, ozuyotogonzaya@gmail.com	Ард түмнийхээ аюулгүй амар тайван амьдарлын төлөө томоохон төслүүдийг хэрэгжүүлсэн Онцгой байдлынхандаа баярлалаа. Одоо хэрэгжүүлэх гэж байгаа Нисдэг тэрэг, галын машин нийлүүлэх болон бусад төслүүдийг иргэн хүний хувьд 100 хувь дэмжиж байна.
2	Энх-Амгалан, obaamгаа101@gmail.com	Онцгой байдлын байгууллагаас хэрэгжүүлж байгаа энэхүү төслийг дэмжиж байна. Та бүхэнд ажлын өндөр амжилт хүсье
3	Отгонбаяр, otgonbayar.fire2022@gmail.com	Франц Улын төсөл хөтөлбөрөөр Онцгой байдлын байгууллагын гал унтраах автомашин мөн нисдэг тэрэгтэй болж байгаа ард иргэдийн аюулгүй байдал аврах, хор уршгийг арилгахад томоохон ач тустай нийгэмд хэрэгтэй төсөл хөтөлбөр болсон байна. цаашидын улам их өргөжих болтугай ажилд нь амжилт хүсье.
4	П. Чинзориг, chinzorig.0208@yahoo.com	Улаанбаатар хотын хүн амын нягтрал ихсэж, төрөл бүрийн загвар хийцийн барилга байгууламжууд нэмэгдэж, томоохон хэмжээний уул уурхайн төсөл хөтөлбөрүүд хэрэгжиж байгаа энэ цаг үед Онцгой байдлын байгууллагын техник, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх цагаа олсон зөв зүйтэй явдал билээ. Энэхүү төсөл хөтөлбөртэй танилцахад манай улсад нэн шаардлагатай, үр дүнтэй төсөл хөтөлбөр бөгөөд Монгол Улсын Онцгой байдлын байгууллагын техник тоног төхөөрөмжийг дэлхийн стандартад хүргэх нь туйлын чухал юм.
5	С.Алтангэрэл, aaqi105.nema@gmail.com	Энэхүү төсөл манай улсад ач холбогдолтой үр өгөөжөө өгсөн сайхан төсөл болсон мөн цаашид үргэлжлүүлэн хэрэгжих гэж байгаад тапархаж байна.
6	Ч.Артаг, artaq8484@gmail.com	Франц улсын төслийг иргэний хувьд их дэмжиж байна
7	Д.Балжинням, baljinnyam.0331@gmail.com	Сайн байна уу Танай хэрэгжүүлж буй төсөл хөтөлбөртэй танилцлаа.Зарчмын хувьд дэмжиж байна.Та бүхний ажил хөдөлмөрт амжилт хүсье.
8	Жагаа, jagaа.nd@gmail.com	Иргэд бидний төлөө цаг наргуй зүтгэдэг танай байгууллагын алба хаагчдад маш их баярлаж явдаг шүү. Эдгээр төслүүд бүгд маш их хэрэгтэй зүйлс болжээ гэж харж дэмжиж байна. Та бүхний ажил амьдралд хамгийн сайн сайхан бүхнийг хүсье.
9	Уянга, uynqashde@gmail.com	Сайн байна уу. Танай байгууллагаас боловсруулж хэрэгжүүлж байгаа энэхүү төслийг иргэн хүнийхээ хувьд дэмжиж байгаа шүү. Цаашдын ажилд нь амжилт хүсье
10	Д.Алтансүх, suheedovdon@gmail.com	Сүүлийн үед хүн ам (төрөлхтөн)-ын амьдралын хэрэгцээ шаардлага, ахуйн хэрэглээ, байгаль орчинд үзүүлж байгаа нөлөөллийн улмаас гал түймэр гамшиг оёлын тоон үзүүлэлт, төрөл зүйл нь ч нэмэгдэж байна. Үүнтэй уялдуулан Тусгайлан тоногдосон зориулалтын автомашин техник тоног төхөрөмжийн хангалт хийгдэж орчин цагийн шийдэл цаг үед нийцүүлж байгаа нь

		<p>дэвшилтэй сайшаалтай байна. Автомашин багаж зэвсэглэмжийн хангалт сайжруулсантайгаа уялдуулан хүний нөөцийн бодлогоо сайжруулах, алба хаагчдынхаа ар гэр нийгмийн баталгааг хангах, бүтэц орон тоон тогтвор суурьшилтай ажиллах тал дээр анхаарах нэн шаардлагатай байна. Сүүлийн 5 жилд хүний нөөцийн бодлого уялдаа холбоо маш их алдагдаж алба хаагчид байнгын илүү цагаар ачаалал үүрэн ажиллаж 24 цагаар тулаа хийж байгаа дээр анхаарах</p>
11	<p>Г.Жанчивдорж, gjanчивдорж914@gmail.com</p>	<p>Онцгой байдлын байгууллага нь сүүлийн жилүүдэд техник хэрэгслийн чадамж сайжирч, хөдөө орон нутагт цар хүрээгээ тэлэн олон ажлын байр бий болгож, ард иргэдийн амь нас эрүүл мэндэд хөрөнгийг аюул ослоос авран хамгаалж байгаа мөн туулах чадвар сайтай машин техникээр хангагдаж залуучуудад ажиллах урам зориг өгч байна. Аврал эрсэн хүн бүхэнд тэгш үйлчилж байгаа нь сайшаалтай.</p>
12	<p>М.Алтангэрэл, amunkhuu6003@gmail.com</p>	<p>Монгол орны хувьд эрс тэс уур амьсгалтай газар орны хувьд хөгжингүй орнуудтай харцуулахад зам гүүр дэд бүтцийн асуудал сайн биш</p> <p>Иймд онцгой байдлын байгууллага нь орчин үеийн өндөр хүчин чадалтай тоног төхөөрөмж, ямар ч зам саад бартаанд ажирхааргүй машин техниктэй байх нь зүй ёсны хэрэг юм. Манай улсын онцгой байдлын байгууллага сүүлийн жилүүдэд машин техник, багаж хэрэгсэл, боловсон хүчний хувьд маш хурдтай хөгжиж байгаа байгууллагуудын нэг. Цаашид ч гадны өндөр хөгжилтэй орнуудтай харилцаа хоолбоотой ажиллах хүчин чадал сайтай машин техникүүдийг өөрийн улс оронд оруулж ирэх тал дээр миний бие үргэлж зэрэг байр суурьтай байх болно.</p>
13	<p>Д.Энхтүвшин, enkhтувшин0914@gmail.com</p>	<p>Үйлдвэрлэл барилга байгууламж ихсэж Гал түймэр, гамшиг ослын дуудлага их гарч байгаатай холбогдуулан хуваарилагдсан Гал унтраах зориулалтын автомашин нь цаг алдалгүй Орон нутгийн барилга байгууламж, ард иргэдийн өмч хөрөнгийн аврах хамгаалан ажиллаж байна. Цаашид үйлдвэрлэл онц чухал объект ихтэй орон нутгуудад гал унтраах зориулалтын автомашины тоог нэмэгдүүлэх, өндөр даралтын хөөсөөр ажилладаг автомашин шаардлагатай байна.</p>
14	<p>Б.Батмөнх, batgerel.9007@gmail.com</p>	<p>Өндөр барилга гэлтгүй уул уурхайн хүнд машин механизмд гарсан гал түймэр унтраахад автомеханик шат хэрэг болох тохиолдол гарч байсан иймд том оврын машин техникт гарсан гал түймэрт ашиглагдах шатны машин бас нийлүүлбэл зохих саналтай байна. Мөн ой хээрийн түймрийг унтраах зориулалтын нисдэг тэрэг нийлүүлж ой хээрийн түймэр зонхилдог аймгуудад туршиж үзэх хэрэгтэй юмуу гэсэн саналууд байна</p>
15	<p>Б.Ууганбаяр, uuganbayard321@gmail.com</p>	<p>Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн хүрээнд хэрэгжиж байгаа энэхүү төсөл нь цаг үеэ олсон манай Монгол Улсад нэн шаардлагатай арга хэмжээ болсон төдийгүй цаашид энэ төслийг үргэлжлүүлж Монгол Улсын гамшигтай тэмцэх чадавхыг сайжруулах нь зүй ёсны хэрэг гэж ойлгож байна. Төслийн танилцуулгатай танилцаад дараах саналыг хүргүүлж байна.</p> <p>1. Гамшигтай тэмцэх асуудал нь дэлхийн улс орнуудын энэ тэргүүний асуудал бөгөөд гамшигтай тэмцэх чадавх сайжирсанаар улс орны тогтвортой хөгжих үндэслэлийн нэг гэж ойлгож байна. Эхний төслийн үр өгөөж гарч үүсэж болзошгүй эрсдэлийг бууруулж эрдэнэт хүний амь насыг аварч эмнэлэгийн яаралттой тусламж үйлчилгээ үзүүлсэн, Дархан-Уул аймагт</p>

		<p>гарсан нефтийн агуулахад гарсан гал түймрийг унтраасан зэрэг асуудлууд болон тоон үзүүлэлтүүдээс тодорхой харагдаж байна. Цаашид улс орон, техник технологи хөгжих болон байгаль, цаг уурын өөрчлөлтийн хэрээр гамшиг, гал түймэр гарах эрсдэл нэмэгдэж байгаа нь бидэнд байнгын бэлэн байдал дэлхийн улсуудад ашигладаг өндөр хүчин чадалтай техник, тоног төхөөрөмж шаардлагатай билээ.</p> <p>2. Монгол хүний эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах, улс орны нийгэм эдийн засагт үзүүлэх нөлөөлөл ихтэй тул боломж бололцоо нь байдаг бол зөвхөн нисдэг тэрэг, гал унтраах автомашин, зарлан мэдээлэл, агуулах зэргээр тогтохгүй сургалт, технологи өмнө төслөөр нийлүүлэгдсэн техник, тоног төхөөрөмжийн сэлбэг, засварын асуудлыг тусгах шаардлагатай гэж бодож байна.</p> <p>Төсөл хэрэгжихээр бол техникийн мэргэжлийн байгууллагуудын инженер техникийн мэргэжилтэн нарыг хамруулсан хэлэлцүүлэг зохион байгуулж санал авах</p> <p>Монгол улсын Онцгой байдлын албанд нэн хэрэгцээтэй байсан нисдэг тэргийг Бүгд найрамдах Франц улсад үйлдвэрлэсэн нисдэг тэргээр орж ирсэн автомашинууд Монгол улсын эрс тэс уур амьсгалд сайжирсан төдийгүй мөн шинээр орж ирсэн автомашинууд давуу талтай байна. Цаашид уг төслүүдийг тохиромжтой хэрэглэхэд ойлгомжтой байсанаараа давуу талтай байна. Цаашид уг төслүүдийг үргэлжлүүлэн техник хэрэгсэлтэй харьцах, албан хаагчдын мэргэжил ур чадварыг дээшлүүлэн хөгжүүлэхэд онцгой анхаарч ажиллана гэдэгт итгэлтэй байна.</p> <p>Танай төсөл их таалагдаж байгаа. Энэхүү төслөө цаашид улам өргөжүүлж боловсон хүчнээ илүү сайн бэлдэх хэрэгтэй. Ялангуяа гадагшаа явуулж сургаад олон улсын гэрчилгээтэй болгоод цаашид туршлагатай боловсон хүчнээрээ Монголдоо шинэ боловсон хүчнээ бэлддэг болох хэрэгтэй.</p> <p>Уг төслийг дэмжиж бна цаашид үргэлжлүүлэхийг хүсэж бна</p>
16	<p>Ч.Шийлэгбат, chimeddorj22@gmail.com</p>	
17	<p>Ө.Энхбаатар, ulno038@icloud.com</p>	
18	<p>Агартуяа, atraa8989@gmail.com</p>	
19	<p>И.Өнөрхзул, suulilulush@gmail.com</p>	<p>Энэхүү төсөл Монгол улсад хэрэгжсэнээр дээсэн дөрөөн дээр байгаа Монгол хүний амийг цаг алдалгүй аварч байгаад баяртай байна. Хол замд газраар цаг алдаж эрдэнэт хүний амь нас эрсдэх явдлыг бууруулж байгаа гэж үзэж байна. Төсөл цаашид хэрэгжинэ гэдэгт итгэж байна. Энэ төсөл зөвхөн УБ-т биш цаашлаад орон нутгуудад зайлшгүй хэрэгжиж, хүрээгээ тэлэх төсөл гэж иргэн хүнийхээ зүгээс бодож байна.</p>
20	<p>Б.Ганбаяр, danaa950829@gmail.com</p>	<p>Энэхүү төсөл нь Монгол улсын ирээдүйд маш хэрэгтэй өгөөжтэй төсөл гэж санагдаж байгаа. Гал түймрийг газар авахаас өмнө урьдчилан очиж унтраах, газраар тээвэрлэж боломжгүй өвчтөнг цаг алдалгүй тээвэрлэх зэрэг маш олон талын давуу талуудтай. Дэлхийн бусад улстай ижил түвшний өндөр ур чадвартай агаарын анги нэгж болно гэж итгэж байгаа</p> <p>Агаараас эрэн хайх аврах шинэ анги байгуулж байгаа төслийг дэмжиж байна</p>
21	<p>Цогоо, tsogjavhlan0609@gmail.com</p>	
22	<p>А.Батмөнх, ba.altanzul6626@gmail.com</p>	<p>Агаараас эрэн хайх, аврах 111 дүгээр ангийн энэ төсөл хэрэгжиж байгаа нь үнэхээр өгөөжтэй төсөл гэж бодож байна. Ард иргэдэд хүртээмжтэй.</p>

23	Энхээ, enkushina@gmail.com	Хүний амь насыг авран хамгаалж, байгаа энэ төсөл бол Монгол Улсад хэрэгжиж байгаа хамгийн бодитой, нийгэмд хэрэгцээтэй буянтай төсөл шүү.
24	Батсүмбэр, batsumbert6@gmail.com	Монгол Франц хоёр улсын засгийн хэлэлцээрээр хэрэгжиж буй агаараас эрэн хайх, аврах нисэх нэгж байгуулах төсөл нь Монгол хүний юугаар ч үнэлэшгүй алтан амийг аврахад маш том хөрөнгө оруулалт болсон төсөл гэж бодож байна. Аврал эрсэн хэн бүхний амь нас, эрүүл мэнд нь минут секундээр хэмжигддэг тул манайх шиг өргөн уудам газар нутагтай улсад яг тохирох нь нисдэг тэрэгтэй аврах ажиллагаа юм
25	Д.Болорцэцэг, pema.bolor@gmail.com	Энэ төсөл нь олон хүний амь насыг аварсан, ард иргэдэд хэрэгтэй, үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх зайлшгүй шаардлагатай төсөл гэдэг нь эхний шатны төслийн үр дүнгээс харагдаж байна.
26	Ирмүүн, mirmuun@yahoo.com	Онцгой байдлын албанд нисэх нэгж байгуулсан нь маш үр дүнтэй ажил болсон. Цаашид үргэлжлүүлэх шаардлагатай
27	Бат-Өлзий, bataka0725@gmail.com	Агаараас эрэн хайх, аврах ангийг чадваржуулах төслийн хувьд аймаг тус бүрд буух талбай, ажиллах боловсон хүчин бэлтгэж бэлтгэл бэлэн байдлыг хангах аймаг тус бүрт агаараас эрэн хайх, аврах ангийг нэмэгдүүлэн байршуулвал алсдаа эрсдсэн, нэрвэгдэгчийг цаг алдалгүй ГССҮТ-д хүргэх, Автомеханик шатны хэрэгцээ маш их байдаг, учир юу вэ гэвэл жишээ нь аймаг тус бүрт 2-оос доошгүй байдаг, одоо цаг үед 10 болон түүнээс дээш давхар барилгууд аймаг тус бүрд 20-30% хувийг эзэлж байгаа иймд автомеханик шатны тоог нэмэгдүүлэх, хүнсний агуулах барих төслийн хувьд Ковид-19 цар тахал нь маш том шалгуур болж өгсөн, үүний үр дүнд энэ тэндгүй хямрал, үнийн хөөрөгдөл цаашдаа ямар нэгэн вирус, цар тахал, гамшигт үзэгдэл болсон тохиолдолд хүнсний нөөцийн агуулахтай, нөөцтэй байвал даван туулхад ашиг тус үзүүлэх байхаа гэсэн саналуудтай байна
28	Энхбаяр, enxee987@gmail.com	Энэ төслийн үр шимээр Говь-Алтай аймгийн хувьд гал унтраах чадамж эрс дээшилсэн. Орчин үеийн техник ашиглана гэдэг дагаад алба хаагчдын үр чадвар нэмэгдэнэ гэсэн үг. Тийм учраас цаашид төсөл хөтөлбөр үргэжилтэгийг дэмжиж байна.

№	Байгууллага, иргэн	Санал
1	Ивээлт тэнгэр ХХК-ийн Менежер Б.Батцэрэн	ОББ-д гал унтраах тусгай зориулалтын автомашин нийлүүлэх төслийн 2 дугаар үе шатыг хэрэгжүүлэх зайлшгүй шаардлагатай
		Хөөсөөр гал түймэр унтраах тусгай зориулалтын болон өндөрт гарсан галыг унтраах автомеханик шат, гал түймэр унтраах тоног төхөөрөмжийг нийлүүлэх төслийг дэмжиж байна
		Дээрх төслийг хэрэгжүүлэх, үед автомашин техник, тоног төхөөрөмж дээр ажиллах бие бүрэлдэхүүнийг сургаж дадлагажуулах ажлыг зохион байгуулах, газар дээр нь очиж сургах ажлыг хийх нь зүйтэй
2	DOS ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал А.Батмөнх	Гал түймэр унтраах ангийг хилийн боомтууд дээр байгуулах /Цагаан хад, Ханги г.м/ бүлэг, тасгаар
		Гал унтраах тусгай зориулалтын автомашин, хүний нөөцийн чадавхыг нэмэгдүүлэх /Улаанбаатар, Орхон, Өмнөговь/ автомеханик шат, хөөсний, гэрэл холбоо гэх мэт
		Төсөл хэрэгжиж байгаа байгууллагуудын гамшгийн эрсдэлийн нарийвчилсан үнэлгээг хийлгэх
3	Ойн газар Б.Аманжол	Ой, хээрийн гал түймэрт хүрч очих туулах чадвар бүхий автомашиныг уг төсөлд тусгах
4	Иргэн Ц.Сарантуяа БГД	Онцгой байдлын байгууллагын чадавхжуулах төсөл, хөтөлбөр, ГУТЗ-ын автомашин нийлүүлэх төслийг дэмжиж байна
5	Иргэн Э.Батзориг	Онцгой байдлын байгууллагын чадавхыг сайжруулах төслийг хэрэгжүүлэх нь манай улсын иргэдийн амь нас эд хөрөнгийг хамгаалахад үнэлж болохгүй их хувь нэмэр болно
6	Иргэн Э.Энхболд	Гал унтраах тусгай зориулалтын автомашин нийлүүлэх ажил амжилттай явагдаж байгаад баяртай байна, үүнийгээ дагаад хүний нөөцийн асуудал дээрээ ажиллаарай
7	Иргэн	Гал унтраах автомашинуудын техник гэмтэл гарсан тохиолдолд засварлах сэлбэгийг урьдчилан төвлөрүүлэх
8	Иргэн Мөнхжаргал	Онцгой байдлын байгууллагын чадавхыг сайжруулах төсөлд цаашдаа аймаг, сум, дүүргийн ерөнхий төлөвлөлт, болон хөгжил, хүн амын өсөлтийг харгалзан үзэж Гал унтраах ангийн авто техник болон хүн хүчин чадлыг сайжруулах нь зөв
9	Иргэн Чимэдцэрэн	Давчуу орон зайд явах зориулалттай автомашин техник, засвар үйлчилгээ, хүний нөөцийн чадавхын асуудал, галын тооцоолол хийдэг аргачлалын талаар төслийн багаас зөвлөмж, сургалтыг зарим ААН, байгууллагуудад зохион байгуулах
10	ГУТОТС-ын холбооны	Гал унтраах тусгай зориулалтын автомашиныг томоохон хот суурин газар, өндөр барилга байгууламжтай газрууд, нефть бүтээгдэхүүний нөөц, агуулахтай газар, хот суурин газарт бүрэн

	ерөнхийлөгч Я.Ишжамц	хангаж байршуулах шаардлагатай. Сүүлийн үед барилга орон сууц улам өндөр олон давхар болж байгаа, иймд автомеханик шатны шаардлага маш их байна
11	Иргэн	Онцгой байдлын байгууллагын чадавхыг сайжруулах төсөлд гэрэл холбоо, удирдлагын автомашины хангамж, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх
		Шатны техникч болон гал сөнөөгчийг нэмэгдүүлэх
		Ой, хээрийн гал түймрийн техник тоног төхөөрөмж хангамжийг сайжруулах, олон улсын стандартад нийцүүлэх, сайн дурын нийгэмлэгийн ур чадварыг мэргэжлийн хэмжээнд хүргэх

---oOo---

МОНГОЛЫН ГАЛ УНТРААХ
ТЕХНИКИЙН ОЛОН ТӨРӨЛТ
СПОРТЫН ХОЛБОО

21044 Увсд/Баянгол хот, Сүхбаатар дүүрэг
Паркын талбай утас: 24-33-88, Гар утас: 81148224
E-mail: gub@iss.gov.mn, info@iss.gov.mn

ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ЕРӨНХИЙ
ГАЗАРТ

Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн хүрээнд хэрэгжиж байгаа "Онцгой байдлын байгууллагад гал унтраах тусгай зориулалтын машин нийлүүлэх төсөл" нь цаг үеэ олсон Монгол Улсад нэн шаардлагатай өртө хэмжээ болсон төрийгүй цаашид энэ төслийг үргэлжлүүлж Монгол Улсын гамшигтай тэмцэх чадварыг сайжруулах нь зүй ёсны хэрэг гэж ойлгож байна.

Сүүлийн жилүүдэд стратегийн төмөрхон бүтээн байгуулалт нэмэгдэхийн хэрээр түүнийг дагаад үүсэн гал түймэр, гамшиг ослын үед аюулгүй байдлыг хангах үндсэн үүрэг бүхий байгууллагын чадварыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлж байгаад Монголын Гал Унтраах Техникийн Олон Төрөлт Спортын Холбооны зүгээс дэмжин ажиллах болно.

Та бүхэнд амжилт хүсье

Хүндэтгэсэн,

ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

ТЭГШЛЭГЧИЙН